

Vnitroskupinové financování v zájmu správce daně

Ing. Martin Koldinský

Rödl & Partner Tax, k. s.

Rödl & Partner

Nesnadná ekonomická situace, nutnost rozsáhlých investic, snaha o předzásobení a mnoho dalších důvodů mohou vést k významné potřebě finančních prostředků pro české společnosti. Pro peníze se většinou chodí do banky. Alternativou k externímu financování pro společnosti patřící do skupiny spojených osob může být financování od mateřské či sesterské společnosti. V případě spojených osob se pak dokonce nabízí financování nikoli dluhové, ale kapitálové. Je ve vnitroskupinovém a externím financování nějaký rozdíl? To se dozvíte v tomto podcastu.

Jak už posluchači našich podcastů velmi dobře vědí, transfer pricing je o vztazích mezi propojenými společnostmi, které tvoří skupinu tak zvaných spojených osob. Pokud je taková skupina dostatečně robustní a ekonomicky silná, velmi často má ve svých řadách společnost, která poskytuje finanční prostředky ostatním společnostem ve skupině. Taková společnost buď prostředky kumuluje vlastní ekonomickou činností, z vkladů svých společníků či od externích bank, nebo dalších externích financujících subjektů. Následně je poskytuje ostatním společnostem ve skupině a funguje tak často jako vnitroskupinová banka.

Je zřejmé, že v rámci skupin spojených osob proteče v podobě finančních transakcí spousta peněz. Uvádí se, že 40 až 50 % všech vnitroskupinových transakcí tvoří právě vnitroskupinové financování, tedy primárně úvěry, cash pooling a garance.

Je zřejmé, že podmínky, za jakých vnitroskupinové financování probíhá – tedy primárně výše úrokové sazby – se vzhledem k objemu peněz a stále častější frekvenci využívání vnitroskupinových finančních nástrojů dostává do popředí zájmu finanční správy. Ta bude při daňových kontrolách velmi detailně zkoumat, jestli české společnosti skutečně potřebují čerpat vnitroskupinové úvěry, jestli je úroková sazba tržně obvyklá nebo jestli cash pooling skutečně funguje pouze pro krátkodobé financování.

Cena peněz je vyjádřena úrokovou sazbou. Ta by měla reflektovat riziko dlužníka a další okolnosti ovlivňující danou transakci, a to včetně alternativních možností věřitele. Věřitel by totiž měl porovnávat všechny možnosti, které mu trh pro zhodnocení jeho finančních prostředků nabízí.

Pokud by tak byla předmětem daňové kontroly strana věřitele, správce daně by zkoumal, zda úrok, který inkasuje od spojené osoby, není příliš nízký ve srovnání s možnostmi na trhu. Při takové analýze je však nutné velmi striktně hodnotit srovnatelnost – úvěr poskytnutý dceřiné společnosti nebude pravděpodobně tak rizikový jako nákup dluhopisu, který vydal neznámý startup.

Na straně dlužníka by pak mělo být v první řadě zkoumáno, zda skutečně finanční prostředky potřebuje a zda je schopen dluh v daném rozsahu splatit. Pokud existuje potřeba ale chybí schopnost dluh splatit, nabízí se spíše kapitálové financování, které není zatíženo nákladem v podobě úroku. A když přijde na řadu zkoumání úrokové sazby, nejjednodušší způsob je porovnání úrokové sazby se sazbou, kterou nám za srovnatelný finanční nástroj účtuje nespojený věřitel. Problémem však v praxi bývá právě srovnatelnost, neboť pokud čerpám úvěr například od banky a potřebuji další prostředky od spojené osoby, mé zadlužení se zvyšuje. Tím dochází ke zvýšení rizika a snížení srovnatelnosti obou úvěrů. Obě úrokové sazby jsou pak většinou nesrovnatelné a jejich porovnávání nevede ke správnému výsledku.

A tím se dostáváme k odpovědi na úvodní otázku. Ve vnitroskupinovém a externím financování teoreticky rozdíl není, v dokonalém světě by měly oba druhy financování probíhat za stejných podmínek. V dokonalém světě však nežijeme, takže v praxi je rozdílů spousta. A právě tyto rozdíly budou stále častěji předmětem kontroly ze strany správce daně. Celou situaci značně komplikuje také možnost spojených osob nahradit dluhové financování kapitálovým.

V každém případě bych doporučoval – samozřejmě za předpokladu, že se vás toto téma týká – správné nastavení finančních transakcí nepodcenit, protože správce daně má informace o tom, že se takové transakce účastníte a poměrně jednoduše si může vypočítat základní parametry a vyhodnotit, zda přijde na daňovou kontrolu, či nikoli. Doby, kdy správce daně financování ve skupinách neřešil, jsou nenávratně pryč.

Kontrolní otázky:

1. Jak správně nastavit úrokovou sazbu u vnitroskupinové finanční transakce?

Úroková sazba by měla reflektovat rizikovost transakce, tedy riziko plynoucí z neschopnosti dlužníka splácet. Ideální je stanovit úrokovou sazbu dle srovnávací analýzy, která se vypořádá s veškerými faktory srovnatelnosti.

2. Odkud správce daně čerpá informace o realizovaných vnitroskupinových finančních transakcích?

Z takzvané TP přílohy k daňovému přiznání, ve které jsou uváděny objemy poskytnutých finančních prostředků a objem hrazených či inkasovaných úroků. Dalším zdrojem jsou účetní závěrky a výroční zprávy.

Související odkazy:

- [Směrnice OECD k převodním cenám pro nadnárodní podniky a daňové správy](#) – kapitola X